
Dokument ze zasedání

B9-0099/2019

17.9.2019

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o významu evropské paměti pro budoucnost Evropy
(2019/2819(RSP))

Kati Piri, Isabel Santos
za skupinu S&D

Usnesení Evropského parlamentu o významu evropské paměti budoucnost Evropy (2019/2819(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na všeobecné zásady lidských práv a základní zásady Evropské unie jako společenství založeného na společných hodnotách,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 10. prosince 1948,
- s ohledem na prohlášení prvního místopředsedy Komise pana Timmermanse a komisařky paní Jourové před celoevropským dnem památky obětí všech totalitních a autoritářských režimů ze dne 22. srpna 2019,
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN o soudobých formách rasismu, rasové diskriminace, xenofobie a souvisejících podobách nesnášenlivosti ze dne 9. května 2017,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 71/179 ze dne 19. prosince 2016 o boji proti glorifikaci nacismu, neonacismu a jiných praktik, které přispívají k podněcování soudobých forem rasismu, rasové diskriminace, xenofobie a související nesnášenlivosti,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2018 o nárůstu neofašistického násilí v Evropě¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2005 k šedesátému výročí konce druhé světové války v Evropě dne 8. května 1945²,
- s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva³,
- s ohledem na Pražskou deklaraci o svědomí Evropy a komunismu, která byla přijata dne 3. června 2008,
- s ohledem na své prohlášení ze dne 23. září 2008 o vyhlášení 23. srpna Evropským dnem památky obětí stalinismu a nacismu⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2009 o svědomí Evropy a totalitě⁵,
- s ohledem na zprávu Rady ze dne 22. prosince 2010 o povědomí o zločinech

---

¹ Přijaté texty, P8_TA(2018)0428.

² Úř. věst. C 92 E, 20.4.2006, s. 392.

³ Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁴ Úř. věst. C 8 E, 14.1.2010, s. 57.

⁵ Úř. věst. C 137 E, 27.5.2010, s. 25.

spáchaných totalitními režimy v Evropě (COM(2010) 0783),

- s ohledem na závěry Rady z 9. a 10. června 2011 o povědomí o zločinech spáchaných totalitními režimy v Evropě,
  - s ohledem na Varšavskou deklaraci ze dne 23. srpna 2011 u příležitosti evropského dne památky obětí totalitních režimů,
  - s ohledem na společné prohlášení představitelů vlád osmi členských států EU ze dne 23. srpna 2018 k připomenutí obětí komunismu,
  - s ohledem na komise pro pravdu a spravedlnost zřízené v různých částech světa, které pomohly osobám, jež žily pod různými bývalými autoritářskými a totalitními režimy, aby překonaly vzájemné rozdíly a dosáhly usmíření;
  - s ohledem na své usnesení o situaci v Estonsku, Lotyšsku a Litvě přijaté dne 13. ledna 1983⁶,
  - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že podle článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) je Unie založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin; vzhledem k tomu, že tyto hodnoty jsou ve všech členských státech společné;
- B. vzhledem k tomu, že ve 20. století totalitní a autoritářské režimy v Evropě deportovaly, věznily, mučily a zavraždily miliony obětí; vzhledem k tomu, že mimořádnost holokaustu spáchaného nacistickým režimem nesmí být nikdy zapomenuta;
- C. vzhledem k tomu, že před 80 lety dne 23. srpna 1939 podepsaly Sovětský svaz a nacistické Německo smlouvu o neútočení známou jako pakt Ribbentrop-Molotov a její tajné protokoly, jimiž byly Evropa a území nezávislých států rozděleny do sfér zájmu mezi dva totalitní režimy, což připravilo půdu pro vypuknutí druhé světové války;
- D. vzhledem k tomu, že v přímém důsledku paktu Ribbentrop-Molotov a následné německo-sovětské smlouvy o hranicích a přátelství ze dne 28. září 1939 byla Polská republika napadena nejprve Hitlerem a o dva týdny později Stalinem, což způsobilo rozhodující ztrátu nezávislosti Polska; vzhledem k tomu že Sovětský svaz zahájil 30. listopadu 1939 agresivní válku proti Finsku a v červnu 1940 obsadil a anektoval části Rumunska (přičemž tato území nebyla nikdy navrácena) a násilně anektoval nezávislé republiky Litvu, Lotyšsko a Estonsko; vzhledem k tomu, že dne 23. srpna 1989 uplynulo 50 let od uzavření paktu Ribbentrop-Molotov a že oběti totalitních režimů si tuto událost připomněly konáním tzv. Baltského řetězu, což byla nebyvalá demonstrace dvou milionů Litevců, Lotyšů a Estonců;
- E. vzhledem k tomu, že po porážce nacistického režimu a skončení druhé světové války se mohly některé evropské země radovat z poválečné obnovy a procesu usmíření, zatímco

---

⁶ Úř. věst. C 42, 14.2.1983, s. 77.

jiné evropské státy zůstaly pod sovětskou okupací a nadále trpěly ztrátou svobody, demokracie, důstojnosti, lidských práv a sociálně-ekonomického rozvoje;

- F. vzhledem k tomu, že památka obětí totalitních a autoritářských režimů a uznání společného evropského dědictví zločinů páchaných stalinistickými, nacistickými a dalšími diktátorskými režimy a povědomí o nich jsou zásadní pro jednotnost Evropy a jejích obyvatel a pro budování Evropy odolné vůči moderním vnějším hrozbám;
  - G. vzhledem k tomu, že otevřeně neofašistické, neonacistické a xenofobní skupiny a politické strany podněcují nenávist a násilí ve společnosti, přičemž nám připomínají, čeho byly schopné v minulosti;
  - H. vzhledem k tomu, že šíření nenávistných projevů online často vede k vzestupu násilí, a to mimo jiné ze strany neofašistických skupin;
1. zdůrazňuje, že celoevropský den památky obětí všech totalitních a autoritářských režimů, který připadá každoročně na 23. srpna, je připomínkou, že nesmíme brát důstojnost, svobodu, demokracii, právní stát a lidská práva jako samozřejmost a že mír, demokracie a základní práva nejsou automatická;
  2. vzdává hold všem obětem nacismu, stalinismu a dalších totalitních a autoritářských režimů; zdůrazňuje, že tato památka posiluje hodnotu míru a prosperity, kterou přináší naše Unie;
  3. zdůrazňuje, že druhá světová válka, která byla nejničivější válkou v historii Evropy, započala jako přímý důsledek nechvalně proslulé německo-sovětské smlouvy o neútočení ze dne 23. srpna 1939, známé také jako pakt Ribbentrop-Molotov, a jejích tajných protokolů, na jejichž základě si tyto dva totalitní režimy rozdělily Evropu na dvě sféry vlivu;
  4. připomíná, že nacistické, stalinistické a další totalitní a autoritářské režimy byly ve 20. století zodpovědné za masové vraždění, genocidu, deportace a ztráty na životech a svobodě v rozsahu, jaký historie lidstva nepamatuje;
  5. odsuzuje historický revizionismus a oslavování kolaborantů s nacisty v některých členských státech EU; je hluboce znepokojen zvyšující se normalizací fašismu, rasismu, xenofobie a dalších forem nesnášenlivosti v Evropské unii a je zneklidněn zprávami o tajných dohodách politických představitelů, politických stran a donucovacích orgánů s neofašisty a neonacisty, které v některých členských státech vznikají;
  6. vyzývá členské státy, aby odsoudily a potlačovaly všechny formy popírání holocaustu, včetně zlehčování a snižování váhy zločinů páchaných nacisty a jejich spolupracovníky, a také aby předcházely jejich zlehčování v politickém a mediálním diskurzu;
  7. vybízí ke společné kultuře památky, která odmítá zločiny fašistických, stalinistických a dalších totalitních a autoritářských režimů minulosti, jako způsobu pěstování odolnosti vůči moderním hrozbám pro demokracii, a to především u mladší generace;
  8. vybízí členské státy, aby prostřednictvím kultury hlavního proudu prosazovaly vzdělávání ohledně rozmanitosti naší společnosti a naší společné historie, a to včetně

informování o zvěrstvech druhé světové války, jako je holocaust, a dlouholeté systematické dehumanizace jeho obětí;

9. naléhá na členské státy, aby zajistily dodržování ustanovení rámcového rozhodnutí Rady, aby bojovaly proti organizacím šířícím nenávistné projevy a násilí na veřejných prostranstvích a internetu a aby účinně zakázaly neofašistická a neonacistická uskupení a všechny další nadace či sdružení vyzdvihující a oslavující nacismus a fašismus, přičemž musí postupovat v souladu se svým právním řádem a jurisdikcemi;
10. vyzývá Komisi, aby účinně podporovala projekty historické paměti a památky v členských státech a činnosti Platformy evropské paměti a svědomí a také aby přidělila odpovídající finanční prostředky v rámci programu „Evropa pro občany“ na podporu připomínání obětí totalitních a autoritářských režimů a uchování jejich památky;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.